మువ్వగోపాల పదములు

(క్షేత్రయ్య పదములు)

యదుకుల కాంభోజి - ఆది

ఎంత చక్కని వాడే నా సామి వీ - డెంత చక్కని వాడే
ఇంతి మువ్వ గోపాలుడు సంతతము నా మదికి
సంతోషము చేసెనే ॥ఎంత॥

మొలక నవ్వుల వాడె - ముద్దు మాటల వాడె
తళుకారు చెక్కుట - ద్దముల వాడే
తలిరాకు జిగి దెగడ - దగు మోవి గలవాడె
తెలిదమ్మి రేకు క - న్నుల నమరు వాడే ॥ఎంత॥

చిరుత ప్రాయము వాడె - చెలువొందు విదియ చం
దురు గేరు నొసలచే - మెరయు వాడే
చెరుకు విల్తుని గన్న - దొరవలె నున్నాడే
మెరుగ చామన చాయ - మే నమరు వాడే ॥ఎంత॥

పాదలు కెందామరల పెం - పొదవు పదముల వాడే
కొదమ సింగపు నడుము - కొమ రమరు వాడే
మదకరి కరముల - మరువు చేతుల వాడే
సుదతి! మువ్వ గోపాలుడెంత - సొగసు గలవాడే ॥ఎంత॥

బిలహరి - త్రిపుట

ఇంత తెలిసి యుండీ - యీ గుణ మేలరా?
పంతమా మువ్వగో - పాల ॥ఇంత॥

అలుక చేసి యింటికి రా - వైతివి నెనరైన
చెలికత్తె లున్నారా! పిలువ వచ్చేరా?
చెలికత్తెవైన నీవె - చెలువుడవైన నీవె
తలచి చూడ నా పాలి - దైవము నీవే ॥ఇంత॥

వింత దాని వలె నన్ను - వేరు చేసి రా వైతివి
అంతరంగులున్నారా? నన్నాదరించేరా?
అంతరంగ మైన నీవె - యాదరించిన నీవె
చింతించి చూడనా - జీవనము నీవే ॥ఇంత॥

శ్రీనిధి! మువ్వగోపాల! చేపట్టి నన్నేలితివి
నా నేర్పులెవరైన నా - నందించేరా?
నా నేర్పులైన నీవే - నమ్మకలిచ్చిన నీవె
యానగా బలికెద నా - యానంద మైన నీవే ॥ఇంత॥

హుసేని -త్రిపుట

అలగితే భాగ్యమాయె - మరేమి వా - డలగితే భాగ్య మాయె
తలిరుబోణిరో! వాని - దండించ గలన? వా ॥డలగితే॥

అరసొంపు మాట - లాడే వానికి నే
తరుణిరో! మంచి - దాన నయ్యేనా?
సరసకు రాడాయె సకియరో! నా మోము
తిరిగి చూడడేమో - దేవు డున్నాడు, వా ॥డలగితే॥

బాళి లేదిక - నేల నాతో బొందు
చాలు గాబోలు- సంతోషమాయ
నీలాగు నే వాని - కితపు గాదేమో
నీలవేణిరో! నాటి నెనరించుక లేకవా ॥డలగితే॥

బాల ప్రాయము నాడె - భ్రమయించి నన్ను వా
డేలిన సుద్దు లెన్నెన్నో గలవు
చాల నాతో బా - సలు చేసి నాడే, యో
బాలరో! మువ్వగోపాలు డిప్పుడు వా ॥డలగితే॥

సారంగ - త్రిపుట

ఎక్కడి నేస్తము - లెక్కడి నెనరు లెవ్వరి కెవ్వరే
మొక్కిన వినక మా మువ్వగోపాలు నా
ముదిత! యింటికి ద్రోసిరే ఓ చెలియ! ॥ఎక్కడి॥

ఇదిగో యెన్నడు నిరుగు పొరుగు లెరుగని వాని
కెన్నెన్నో బోధించిరే!
అది చక్కని జాణ యని వాని దా నిల్లు
కదల కుండగ జేసిరె ఓ చెలియ! ॥ఎక్కడి॥

బలిమిని నా చేత నింతలో నింతైన - బంచుక బోనేతురే!
చెలులు గాదా రెండు దలచ రని యింటి
చెలువుని యెడ జేసిరే ఓ చెలియ ! ॥ఎక్కడి॥

మొలక ప్రాయము నాడె మువ్వగోపాలుని - కలయుట
దెలియరటె

లలనరో! వాని చే లంచాని కాసించి
చలపెట్టి పగ జేసిరె ఓ చెలియ! ॥ఎక్కడి॥

అఠాణ - చాపు

ఎవతె తాళు నమ్మా! యీ నడతల? - నే మందునె కొమ్మా!
సవతి మువ్వగోపాలు కెక్కు వేమో?
యువిద నా వలె నది - యొక్క తేనా? కలకాలము ॥ఎవతె॥

అక్కరో! నే వాని కాకు మడుపు లియ్య
గ్రక్కున వాడు నా కన్ను లడ్డము చేసి
పుక్కిడి విడె మా బోటి కొసగి మోవి
నొక్కితె యల దాని నోరు జూచి చూచి ॥ఎవతె॥

పసి దానను నా పానుపు పై వాడు
ముసుగు బెట్టుక నొక్క మూలను పవళించి
నిశివేళలో నల నీరజనేత్రితో
గుసగుస మని చాల కొసరి ముద్దాడితె ॥ఎవతె॥

రే పగ లివి యని లేక వా రిద్దరు
నా పడకింటిలో కాపురమై యుండి
యా పణతికిసుంత కోపము గలనాడు
గోపాలుడు నను గూడ వచ్చు చుంటే ॥ఎవతె॥

శంకరాభరణం - చాపు

ఎవ్వడే ఎవ్వడే ఓ భామ వీ - డెవ్వడే?
ఎవ్వడే నేను పవ్వళించిన వేళ
పువ్వుబాణ మేసి రవ్వ చేసి పోయె? ॥ఎవ్వడే॥

పట్ట పగలు వాడు వచ్చి బలు దిట్ట డయి నా యిల్లు
జొచ్చివా - డట్టె నన్ను చెట్ట బట్టి కౌగిలించి
గట్టిగా నామోవి గంటుచేసి పోయె ॥ఎవ్వడే॥

గరిత వానికి నేను సతమా? నన్ను
గద్దించి పలుకు టుచితమా? నా
పురుషు డూర లేని ప్రొద్దు మాపటి వేళ
సుద్దుల దేలించి ముద్దు బెట్టుక పోయె ॥ఎవ్వడే॥

వెన్న తిన్న పిన్నతనమా? అల్ల - వ్రేతలగూడిన గుణమా?

నన్ను కొన్న మగని వలె కొంగు బట్టి తీసి
చన్ను లొడిసి పట్టి చల మేటి కని పోయె ॥ఎవ్వడే॥

పేద సాదల కిది యూరా? యిందు పిన్న పెద్ద లెవరు లేర? యీ
వీధి వార లెల్ల - వింత చూడనె కాక
దాదు ఫిర్యాదేది ధరణిలో లేదా యో ॥ఎవ్వడే॥

నీలమేఘ శ్యామలాంగుడు మంచి మేలు పీతాంబరధరుడు వాడు
లీలతో పది యారు వేల గోప
స్త్రీల నేలిన మువ్వగోపాలు డని పోయె ॥ఎవ్వడే॥

ముఖారి - ఝంపె

ఎవ్వరి ననగ పని యే మున్న దమ్మలార?
నొవ్వనాడ నేలే మువ్వ గోపాలుని - నోము ఫల
మిట్లుండగ ॥ఎవ్వరి॥

మంచివారి వలెనే యుండి యీ - మగువ లందరు వానిచే
లాంచలమున కాసించి వానికి బో - ధించి నా యిల్లు పగగా
వించుచు నది ద్రోహమని యెంచక తిరిగేది ప్ర
పంచ మనవలె గాక ॥ఎవ్వరి॥

ఎవ్వరెంత చెప్పినా యెంతైన వినక
నవ్వులకొక నాడైన నాతో నలుగని విభుడు
రవ్వజేసి యిందు రాడు - రాతి రెల్ల నందుండి
పువ్వు బోణి సేయు - పుణ్య మనవలె గాక ॥ఎవ్వరి॥

తొలుతటి వలె నన్ను తలచి మువ్వగోపాలు
డెలమితోడను రతుల - కలసి యుండగను
చెలియ లోర్వలేక - చే సైగ దానింటికి
బిలువ బోయిన - ప్రియుని ననవలె గాక ॥ఎవ్వరి॥

నాయిక - పరకీయ
నాయిక అవస్థ - కలహాంతరిత

ఆహిరి - చాపు

ఏమి సేతునే? ఓ యమ్మ! నే - నేమి సేతునే?
ఏమి సేతునే? వెన్నెలకాకల - కెట్లోర్తునమ్మ! నేను
కలకల రవములు చిలుకల పలుకులు
సొలపులు నా మీద ఝులుఝుల్లు మనెనే!

అళులచే సళుకుచు సొలపుల వలచితి
తెలతెల్ల వారదే చిలుకల కొలికి! ॥ఏమి॥

మింట చందురు న న్నంటి గాయుగాక
యెంటి నుండే రాదు కంటికి నిదుర
తుంట విల్తుడు నన్ను కంటగించి నాడు
వింటివటే! కలకంఠిరో! నేడు ॥ఏమి॥

అందమైన మా మువ్వగోపాలు - డైన రంగేశు
మందలించి వాని - యిందు తోడి తెచ్చి
పొందు సేయగదవే - చందనగంధి నే ॥నేమి॥

యదుకుల కాంభోజి - ఆట

ఏల మువ్వగోపాల! యీ చల మేలరా!
విరహము నే దాళరా మదనుని కిపుడే
వేళరా! నిన్నెడబాయ జాలరా! ॥ఏర॥

నెరుగన నిను ఘనమని నమ్మితి నన్నె మేరా!
మ్రొక్కేర! నీ చన వీరా!
కౌగిలించ వద్దనమేరా కోప మేల - గ్రక్కున రారా ॥ఏర॥

బలు చెలిమిని నిను - గలసితినంటే పలుకవు మునుపటివలెనే
అలుకవు కస్తూరి నాపై - జిలుకవు మాటలకైన పలుకవు ॥ఏర॥

మధ్యమావతి - త్రిపుట

ఏలాగు నే వేగింతునే? ఓ ముద్దుగుమ్మా!
బాలరో! మువ్వగో - పాలు రా డాయెనే ॥ఏలాగు॥

చిలుక నంపిన రా డాయనే నాతోనె ముద్దు
చిలుక మాటాడక పోయనే వాని కిపుడు
అలగి యుండేది హితవాయనే ఓర్వజాలని
యతివల రవమాయనే ఓ ముద్దుగుమ్మాక్క ॥ఏలాగు॥

బలిమి నన్నెడ జేసెనే యిందువల్ల నా
చెలియే పుణ్యము చేసెనే మందు బెట్టి
అల వాని నోరు మూసెనే! యంతలో నా మా
టలు గాకుండ చేసెనే ఓ ముద్దు గుమ్మా! ॥ఏలాగు॥

మధ్యమావతి - ఆది

చల్లనాయె నా మనసు - చల్లనాయె నేడు
చల్లనాయె ప్రాణేశ - స్వామి! మువ్వ గోపాల! ॥చల్లి॥

వద్దకి రా వేమోయి - వాడిన మొగ మేడ దోయి?
నిద్దుర కను రెప్పలను - నిండి యున్నదోయి!
అద్దంపు జెక్కిలి నొక్కి - ముద్దిడు కొన్న దెవతోయి?
దిద్దిన కస్తూరి బొట్టు చెదరె - దెలిసె నింక దెల్పుమోయి! ॥చల్లి॥

విరులు జుట్టిన సిగకు -వెగటు వాస నేడదోయి?
గరిత యెవతో నీదు మోవి - గంటు చేసె నేమోయి?
యురమున గుబ్బల పోటు - ఉన్న ముద్ర లేడవోయి?
మరుగేల చేసేవు - మగువ పేరు దెలుపవోయి! ॥చల్లి॥

పలుచని గంధము మే - పడతెవ్వతె నలదెనోయి?
చలువ పన్నీటి వా - సన లేడదోయి?
వలచి యున్న దాని వలెనె - కలసి యున్న దెవతోయి?
పలుమారు మువ్వగోపాల! నీ - వగలు దెలిసెనోయి? ॥చల్లి॥

మధ్యమావతి - త్రిపుట

వలచేది యొకరి కోసమా? ఓర్వలేని - చెలులంటేనే రోసమా?
తాళు కొన్నదే దోసమా? యెక్కడి జోలి
తలిరుబోణి! వారు పెద్ద లైనారు ॥వల॥

నిను నిందించి నారంట నీవేల అలగి వున్నావు?
- నీవివేక మింతాయెగా
వనజాక్షుల నోటి వెక్కసపు మాటల
వాని మొక్కబోయినా యెక్కడి జోలే? ॥వల॥

వారు సేయు మనగానే ముందు చెలిమి చేసినావో
వారికి చింతన సేతురా?
ఊరికే నిన్ను చూచి యుసురనే దోసకారులు
ఒకరి మేలు సైతుర యెక్కడిజోలే ॥వల॥

నెమ్మి ముట్టెడి మువ్వగోపాలుడు
నీతో నైన కూడుంటనే చెల్ల యిది వాజాల నైనదే చాలదా?
(?) అమ్మమ్మా! యిది యేమి ఎదిగే తిరిగే
నయ్యయ్యో యెవరైనా దేశరాజుల యెక్కడి జోలే? ॥వల॥

Printer friendly pages from Telugu Bhakti Pages http://www.telugubhakti.com
For free downloads join http://groups.yahoo.com/group/TeluguBhaktiPages/

సారంగ - త్రిపుట

తెలియ నైతి నమ్మా ఓ యమ్మ! నే
కలికిరో! యిటువంటి కపటజ్ఞు డని నాదు
కలనైనా గాని యెంచక నే నుంటినే ॥తెలి॥

చనువిచ్చి మాటాడునే యెప్పుడు నన్ను - సఖియ రమ్మని పిలుచునే
అనుదినము నన్ను నిమిష మెడ - బాయనని నమ్మిక
లిచ్చునే వనజాక్షిరో! యిటువంటి గుణము
వాని మనసు విరిచి యే మగువ బోధించెనో? ॥తెలి॥

పిలువ నంపిన రాడు యిప్పుడు నాదు - ప్రియము
మాటలు వినడు
చల మొకింతయు మానడు యిప్పుడు నాపై - చాడి
మాటలు విన్నాడు
తెలియని వా డైతే తెలియ దెలుప వచ్చు కా
వలె నని యుంటే వాని వగలునే ॥తెలి॥

బలిమిని నను గూడు మా మువ్వగో - పాలు డను వాడు
తలిరుబోణిరో! చూడు దాని జేరి - తలచక యున్నాడు
అలనాటి కూటమి యన్ని మరచి
నెలత యింటిలోనే నెలకొని యున్నాడు ॥తెలి॥

సైంధవి - ఆది

నా కోపమే నన్నింత జేసె - నమ్మా!
రాకేందుముఖి నా వద్ద - రమణు లతనిపై చాడి పలుకగ ॥నాకోప॥

నేనే పోయి పిలువ వలెనె -నెలత నంపుదునో?
పూని వాని చెలుల తోనే - పొసగ దెలుపుదునో?
వాని మనసు నా మనసు దెలిసిన - వనిత నీవే తెలిపేవో?
యీ నేరములు గాచి యిప్ప - డింటికి రమ్మనవే! ॥నాకోప॥

వాడి వేడి శరముల - వంటి నా చురుకు మాటలకు
వాడుగాగ దాళుకొని - వచ్చె నా విడిదికి
యేడాయె నొక్క నిమిష - మెవ్వరితో మంద లింతు
పోడిమి చెడి యిట్లు నా - బుద్ధికి యింత మోసమై ॥నాకోప॥

చెలువ మువ్వగోపాలుడైన - శ్రీ వేంకటేశుడు నన్ను
వలరాజు కేళి నేలిన - వగలెల్ల నిపుడు
తలచి నామేను గరగెను - దైవము పగ సాధించెను
నిలుపరాని మోహ మాయ - నీవైన దోడితేవే! ॥నాకోప॥

పున్నాగవరాళి - త్రిపుట

నిన్ను జూడ గలిగె - నే యిన్నాళ్లకు
నిన్ను చూచి నాలుగైదు - నెలలాయె మువ్వ గోపాల! ॥నిన్ను॥

నిన్న రేయి కలలో నా - కన్నుల గట్టినట్లుండ
వెన్నుడా దిగ్గున లేచి - వెదకి కానక
కన్నీరుచే పైట దడసి - కరగి చింత నొందితి
నన్ను దలచితో లేదో - నా నోము ఫలము ॥నిన్ను॥

విడె మని యన్న మని - వేడుకని నిదుర యని
యెడ బాసినది మొద - లేమియు లేదుగా!
యడవిలో బ్రొద్దు గూక - యంధకార మైన వానలో
తడసి దోవ గానని - దాని వలె యున్న తనకు ॥నిన్ను॥

కన్న వారాడు కొనేది - కన్నెలు నవ్వుకొనేది
విన్నావో వినలేదో? - యీ వింత
నిన్ను గూడినదే మొదలు - నీ తోడిదే లోకమై
యున్నా నింతే వేరే మనసై - యుంటినా మువ్వగోపాల! ॥నిన్ను॥

కేదారగౌళ - త్రిపుట

పచ్చి యొడలి దానర!
పిచ్చి యొడలి దాన పాపడు నిలువడు
వచ్చి గూడుటకు వేళ గాదు
వచ్చి తాళవోయి వదలను నీ పొందు
మచ్చిక నొయ్యారి మా మువ్వగోపాల ॥పచ్చి॥

మిసమిస లాడేటి నొసటి సొంపు జూచి
కొసరి పై కొనేవు కొల్లలుగా
కసరితే నొకవింత గారాబు జేసేవు
రసికుడ యీ వేళ రారాదు పో పోరా! ॥పచ్చి॥

పట్టకురా రొమ్ము పా లంటు జేతుల
యెట్టు లోర్తును పరు లే మందురు
వట్టి బోతే మొర బెట్టును పసిబిడ్డ
అట్టె మనసు బిగ బట్టుకో రెణ్ణెల్లు ॥పచ్చి॥

కారము దిన్నాను కరకర లాడీని - యీ రేయి శ్రీరంగేశుడ
మారు కేళి మా మువ్వగోపాల
ఆరడి బెట్టకు మోరి నా సామి ॥పచ్చి॥

కేదారగౌళ - ఆది

పిలువ నంపె నన్నీ వేళ - ప్రేమ మీరగా నిపుడు
చెలియ ముువ్వగోపాలుడు - చిత్తము రంజిల్ల నేడు ॥పిలువ॥

విరిబోణి రో రమ్మని - విరుల జడను జుట్టి
పరువ మయిన నాటికి - పైడి యిదే ననుచు
మరువకుమీ మాట - మనకిద్దరికి పూట
చెరుకు విల్తుడే సాక్షి - చెలియనిన నాసామి ॥పిలువ॥

ఎమ్మె కాడు నేను - నెనసిన చిన్ననాడే
సమ్మతిగా నొక చోట - జదువు చుండగ
పమ్మిన వేడుకతో - భామ నీవు ప్రౌఢైతే
కమ్మ విల్తుని కేళి - గలనే మన్నది నిజమై ॥పిలువ॥

ఎలమావి తోటలో - నింపొంద నొకనాడు
యెలమి గౌరిపూజ - సలుపు చుండగా
అల ముువ్వ గోపాలు - డగు వేంక టేశుడు
కలువల శయ్యపై - గలసే మన్నది నిజమై ॥పిలువ॥

సావేరి - చాపు

బాగాయ నీ వగలెల్ల మా - బాగాయ!
బాగాయ ముువ్వగో - పాల నీ వగలెల్ల మా ॥బాగాయ॥

నీకు నే మడుపు లిచ్చేది నీవా - నెలత చేతి కందిచ్చేది
లోకు లందరు నవ్వేది యది
గాక మరేమో ఆగడము చేసేదెల్ల మా ॥బాగాయ॥

నిన్ను నే గౌగలించేది నీవా - నీరజాక్షిని దలచేది
నన్ను నీ వాడుకనేది అల్ల
నవబోణి యింటను నవ్వుకొనేదెల్ల మా ॥బాగాయ॥

కూడి నే నిను లాలించేది ముువ్వ - గోపాల! నీవలగేది
చాడి మాటలు వినేది నన్ను
చౌకచేసి యల్ల సఖిని మెచ్చేదెల్ల మా ॥బాగాయ॥

మోహన - ఝంపె

మగువ తన కేళికా - మందిరము వెడలెన్
వగకాడ మా కంచి - వరద తెల్లవారె ననుచు ॥మగువ॥

విడజారు గొజ్జంగి - విరిదండ జడతోను

కడుచిక్కు బడి పెనగు - కంట సరితోను
నిడుద కన్నల దేరు - నిదుర మబ్బుతోను
తొడరి పదయుగమున - దడబడెడు నడతతోను ॥మగువ॥

సొగసి సొగయని వలపు - సొలపు జూపుల తోను
వగ వగల ఘనసార - వాసనల తోను
జగి మించు కెమ్మోవి - చిగురు కెంపుల తోను
సగము కుచముల విదియు - చందురుల తోను ॥మగువ॥

తరితీపు సేయు సమ - సురతి బడలిక తోను
యిరు గడల కైదండ - లిచ్చు తరుణులతోను
పరమాత్మ ముvvగో - పాల తెల్లవారె ననుచు ॥మగువ॥